

SFS

Tehokkaampi ja turvallisempi maailma

**Ympäristöjohtamisen
standardisarja
ISO 14000**

Ympäristöjohtamisen standardisarja ISO 14000

ISO 14000 -sarjan standardit tarjoavat työkaluja ja tekniikoita ympäristönäkökohtien hallintaan ja ympäristönsuojelun tason parantamiseen. Standardit perustuvat kansainväliseen yhteisymmärrykseen hyvistä ympäristöjohtamisen käytännöistä.

Merkittäviä hyötyjä

ISO 14000 -sarja tukee kestäväää kehitystä sekä ekologisten että taloudellisten

tavoitteiden näkökulmasta. Standardeja hyödyntämällä organisaatio voi saavuttaa huomattavia taloudellisia etuja, kuten

- raaka-aineiden ja muiden resurssien käytön tehostaminen
- energiankulutuksen vähentyminen
- prosessien tehostuminen
- jätemäärien ja jätteenkäsittelykulujen vähentyminen
- materiaalien uusiokäyttö.

Ympäristöasioiden hallinnan kulmakivi

ISO 14001 -standardiin perustuva ympäristöjärjestelmä tuo kokonaisvaltaisen ja tavoitteellisen lähestymistavan organisaation ympäristöasioiden hallintaan.

Ympäristöjärjestelmä muodostaa perustan muiden ympäristöjohtamisen työkalujen käytölle. Näitä ovat muun muassa ympäristöauditoinnit, elinkaariarviointit ja ympäristömerkinnät. ISO 14000 -sarjan standardit on laadittu toisiaan täydentäviksi ja niitä voidaan hyödyntää myös erikseen.

Kansainväliset standardit muodostavat hyvän käytännön mallin, ohjeistuksen ja mittatikun, joiden avulla ympäristöasioita voidaan kehittää ja viestiä niistä. Standardit ovat luonteeltaan suosituksia, ja niiden käyttö on vapaaehtoista.

Lisää yhteisymmärrystä ja vertailukelpoisuutta

ISO 14000 -sarja yhtenäistää ympäristöasioiden hallinnan käsitteitä, määritelmiä ja menetelmiä. Näin se lisää toimijoiden yhteisymmärrystä ja tietojen vertailukelpoisuutta.

Standardit luovat maailmanlaajuisille markkinoille yhteisiä pelisääntöjä. Ne edistävät yritysten tasapuolista kohtelua ja poistavat kaupan esteitä.

ISO 14000 -sarjaan kuuluu noin 30 kansainvälistä standardia ja ohjejulkaisua.

Kansainväliset standardit luovat maailmanlaajuisille markkinoille yhteisiä pelisääntöjä.

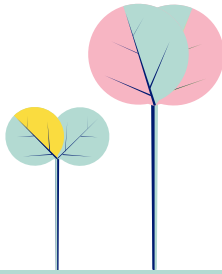
Standardien aihealueet ja käyttökohteet esitellään seuraavalla aukeamalla.

Kattavan luettelon sarjan julkaisuista löydät SFS:n verkkokaupasta osoitteesta [sales.sfs.fi](https://www.sales.sfs.fi).

ISO 14001
ISO 14004

Ympäristöjärjestelmät

- ▶ Ympäristövaikutusten kokonaisvaltainen hallinta

ISO 14006

Ympäristön huomioon ottava suunnittelu

- ▶ Ympäristönäkökohtien yhdistäminen suunnitteluun ja kehittämiseen

ISO 14064 –
ISO/TR 14069

Kasvihuonekaasupäästöjen laskenta ja raportointi

- ▶ Kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen

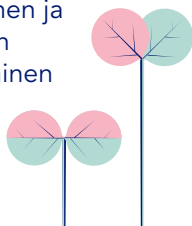
ISO 14000 -SARJA

Ympäristöjohtamisen työkalut ja tekniikat

ISO 14090
ISO 14091

Ilmastonmuutokseen sopeutuminen

- ▶ Ilmastonmuutoksen kielteisten vaikutusten lieventäminen ja positiivisten hyödyntäminen

ISO 14020 –
ISO 14026

Ympäristömerkit ja -selosteet

- ▶ Ympäristöä vähemmän kuormittavien tuotteiden ja palveluiden kysynnän ja tarjonnan lisääminen

ISO 14063

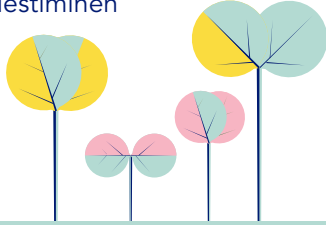
Ympäristöviestintä

- ▶ Ympäristöviestintästrategian ja -prosessien kehittäminen

ISO 14031
ISO 14034

Ympäristönsuojelun tason arviointi

- ▶ Ympäristönsuojelun tason arviointi ja siitä viestiminen

ISO 14007
ISO 14008

Ympäristökustannusten ja -hyötyjen arviointi

- ▶ Ympäristöjärjestelmiin liittyvien kustannusten ja hyötyjen arviointi

ISO 14051
ISO 14052

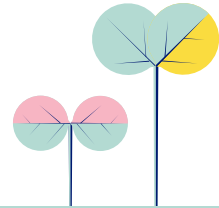
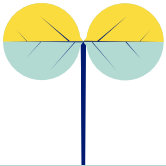
Materiaalivirtojen kustannusanalyysi

- ▶ Materiaalien ja energian käytön tehostaminen

ISO 14040
ISO 14044

Elinkaariarviointi

- ▶ Tuotteiden ja palveluiden ympäristövaikutusten havainnollistaminen ja vertailu

ISO 14045

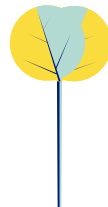
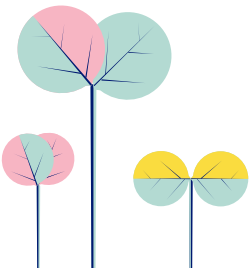
Ekotehokkuuden arviointi

- ▶ Tuotteen tai palvelun arvon kasvattaminen ja ympäristövaikutusten vähentäminen

ISO 14046

Vesijalanjälki

- ▶ Veteen liittyvien ympäristövaikutusten vähentäminen

ISO 14001 yhdistää
ympäristöasiat osaksi strategiaa
ja toiminnan suunnittelua.

ISO 14001 -ympäristöjärjestelmän hyödyt

ISO 14001 on kansainvälinen standardi, joka asettaa vaatimukset ympäristöjärjestelmälle. Se on maailman tunnetuin ympäristöjärjestelmän rakentamisen ja kehittämisen malli.

Miksi?

Ympäristöjärjestelmä on systemaattinen tapa parantaa ympäristöasioiden hallintaa ja ympäristönsuojelutoimien tuloksellisuutta organisaatioissa.

ISO 14001 -standardi on hyvä työkalu, kun tavoitteena on rakentaa, ylläpitää ja kehittää organisaation ympäristöasioiden johtamisjärjestelmää. Sen avulla voidaan osoittaa asiakkaille ja muille sidosryhmille vastuullisuutta ympäristöasioissa.

Miten?

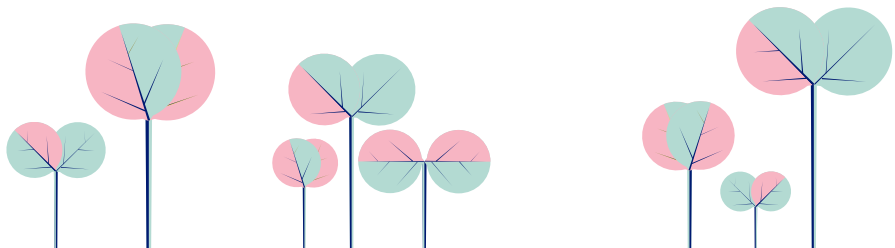
Ympäristöjärjestelmässä määritellään resurssit, prosessit ja menettelyt, joilla organisaatio sitoutuu suojelemaan ympäristöä, noudattamaan sitä sitovia ympä-

ristövelvoitteita ja parantamaan ympäristönsuojelun tasoaan.

Ympäristöjärjestelmää rakennettaessa on tarkasteltava kaikkia toimintoihin, tuotteisiin ja palveluihin liittyviä ympäristökysymyksiä. Näitä ovat esimerkiksi ilmansaasteet, veden käyttö ja päästöt veteen, jätehuolto, maaperän saastuminen, ilmastomuutoksen lieventäminen ja siihen sopeutuminen, raaka-aineiden ja energian käyttö sekä resurssitehokkuus.

Kenelle?

ISO 14001 -standardi soveltuu kaikenlaisiin ja -kokoisiin organisaatioihin eri toimialoilla sekä yksityisellä että julkisella sektorilla.

ISO-standardeilla kohti kestävästä kehitystä

Standardin ISO 14001 mukaisen toiminnan on tunnistettu edistävän useita YK:n kestävästä kehityksen ohjelman eli Agenda 2010:n tavoitteita. Tunnistettuja tavoitteita ovat esimerkiksi puhdas energia, kestävä teollisuus, vastuullinen kuluttaminen ja ilmastoteot.

Hyödyt

ISO 14001 tuo ympäristöasioiden hallintaan kokonaisvaltaisen lähestymistavan. Se auttaa organisaatioita sekä parantamaan ympäristönsuojelun tasoa että osoittamaan ympäristöasioiden hyvää hoitoa. Standardin käyttäjien mukaan ISO 14001 auttaa

- yhdistämään ympäristöasiat osaksi strategiaa ja toiminnan suunnittelua
- osoittamaan lakisääteisten vaatimusten ja muiden sitovien velvoitteiden noudattamista
- lisäämään johdon sitoutumista ja henkilöstön osallistumista
- parantamaan ympäristöriskien hallintaa ja turvaamaan toiminnan jatkuvuutta
- osoittamaan vastuullisuutta ympäristöasioiden hoidossa sidosryhmille, kuten asiakkaille, yhteistyökumppaneille, yhteisöille, viranomaisille ja rahoittajille
- parantamaan kilpailukykyä kehittämällä resurssitehokkuutta ja karsimalla kustannuksia
- parantamaan ympäristövaikutusten huomioon ottamista tuote- ja palveluketjujen eri vaiheissa
- kehittämään ympäristöviestintää ja yrityskuvaa.

Rakenna ympäristöjärjestelmä ISO 14001 -standardin avulla

ISO 14001 -ympäristöjärjestelmästandardi vastaa sen käyttäjien tarpeisiin, toimintaympäristön muutoksiin ja yhteiskunnallisiin odotuksiin.

Standardi painottaa johdon vastuuta ympäristöasioissa ja edellyttää ympäristöasioiden sisällyttämistä osaksi organisaation strategiaa. Standardi korostaa riskilähtöistä ajattelutapaa, johon kuuluu ympäristöriskien ja -mahdollisuuksien tunnistaminen.

Standardissa noudatetaan PDCA-mallia (Plan–Do–Check– Act), joka on myös ympäristöjärjestelmän perusta.

Ympäristöjärjestelmän periaatteet ovat seuraavat:

1. Strateginen suunnittelu

Ympäristöasiat on sisällytettävä organisaation strategisen suunnittelun prosesseihin. Vaatimukset koskevat toimintaympäristön analysointia, sidosryhmien tarpeiden ja odotusten kartoitusta, riskien hallintaa ja mahdollisuuksien tunnistamista.

2. Johtajuus

Johdon vastuut ja sitoutuminen ovat tärkeässä roolissa. Johdon vastuulla ovat muun muassa ympäristötavoitteet ja niiden yhdenmukaisuus organisaation strategian kanssa sekä ympäristöjärjestelmän vaikuttavuus.

Ympäristöasiat ovat osa organisaation strategista suunnittelua.

3. Ympäristönsuojelu

Organisaatio sitoutuu parantamaan ympäristönsuojelun tasoaan jatkuvasti. Sitoumuksiin voivat sisältyä muun muassa resurssien kestävä käyttö, ilmastonmuutoksen lieventäminen ja luonnon monimuotoisuuden suojeleminen.

4. Elinkaariajattelu

Ympäristövaikutusten hallinnassa huomioidaan tuotteen tai palvelun koko elinkaari. Tähän sisältyy elinkaaren kaikkien vaiheiden tarkastelu tuotteiden ja palveluiden suunnittelussa ja kehittämisessä. Elinkaarinäkökulman huomioiminen ei edellytä elinkaariarvioinnin tekoa.

5. Ulkoistetut prosessit

Ulkoistettuja toimintoja on valvottava tai niihin on vaikutettava sopivin keinoin.

6. Viestintä

Ympäristöasioita koskevaa viestintää on tehostettava luomalla prosessit sisäiselle ja ulkoiselle viestinnälle. Informaation luotettavuus on varmistettava.

Yhtenäinen rakenne on etu

ISO 14001 noudattaa samaa rakennetta ja käyttää samoja avaintermiä ja määritelmää kuin useat muut kansainväliset johtamisen standardit, kuten laadunhallinnan ISO 9001.

Yhtenäinen rakenne helpottaa standardien rinnakkaista käyttöä ja vaatimusten sisällyttämistä organisaation johtamisjärjestelmään ja toimintaan.

Vaikuta ISO 14000 -standardeihin

Kansainvälisten ympäristönhallinnan standardien laadinnassa on mukana asiantuntijoita yli 80 maasta.

Suomessa alan standardien laadintaan osallistuu SFS:n standardisointiryhmä SFS/SR 113 Ympäristöasioiden hallinta. Ryhmä tarjoaa suomalaisille toimijoille mahdollisuuden seurata ja olla mukana ympäristöjohtamisen kansainvälisten standardien kehittämisessä. Osallistumalla aktiivisesti ISON työhön voimme vaikuttaa tuleviin standardeihin suomalaisten sidosryhmien tarpeiden mukaisesti.

Kiinnostuitko?

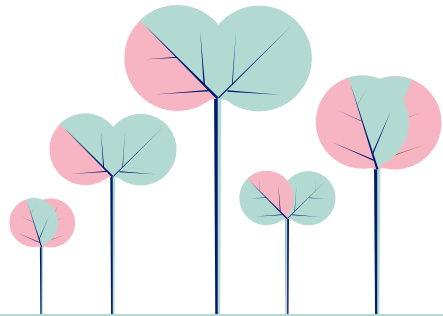
Lisätietoja standardisointiin osallistumisesta saat verkkosivuiltamme:

www.sfs.fi ► Osallistu ja vaikuta

SFS/SR 113:n jäsenenä

- saat mahdollisuuden vaikuttaa standardien sisältöön
- sinulla on oikeus osallistua kansainvälisiin työryhmiin ja kansainvälisiin kokouksiin
- saat syvällisempää ymmärrystä standardien vaatimuksista ja soveltamismahdollisuuksista
- voit verkostoitua alan asiantuntijoiden kanssa kotimaassa ja kansainvälisesti.

Miksi olen mukana standardisointityössä?

”Meille on äärimmäisen tärkeää, että sovellamme viimeisimpiä kansainvälisiä menetelmiä, ja osaamme ennakoida tulevia standardeja, kun teemme kestäväen kehityksen tarkasteluja teollisuudelle. Osallistumalla standardointityöhön pääsemme myös vaikuttamaan lähestymistapojen menetelmäkehitykseen hyödyntämällä pitkäikäistä kokemustamme ja tunnistamiamme sidosryhmien tarpeita.”

Tiina Pajula, VTT, johtava tutkija, SFS/SR 113:n puheenjohtaja

Monta tapaa tilata julkaisuja

Asiakaspalvelu auttaa

SFS:n asiakaspalvelusta voit tilata kaikki tarvitsemasi julkaisut. Ota yhteyttä sales@sfs.fi tai p. 09 1499 3353.

SFS-kauppa

Verkkokaupassa voit tarkistaa julkaisujen ajantasaiset tiedot. Voit myös ladata useimmat standardit omalle koneellesi saman tien ja tilata julkaisuja. Astu sisään osoitteessa sales.sfs.fi.

SFS Online

SFS Online -palvelussa oma standardikokoelmanne on aina ajan tasalla internetissä. Kiinnostuitko? Kysy lisää SFS:n asiakaspalvelusta sales@sfs.fi.

Pysy ajan tasalla

Standardien seurantapalvelu on helpoin tapa pysyä ajan tasalla toimialaasi kuuluvista standardeista. Lue lisää sfs.fi/tietopalvelu

Tietoa uusista julkaisuista

sfs.fi/uutiskirjetilaus

 facebook.com/Standardeista

 [@standardeista](https://twitter.com/standardeista)

 Suomen Standardisoimisliitto SFS ry

Lisätietoja

SFS

Sari Sahlberg

Asiantuntija

 www.sfs.fi

 09 149 9331 (vaihde)

 sari.sahlberg@sfs.fi

Suomen Standardisoimisliitto SFS ry
Malminkatu 34, PL 130, 00101 Helsinki
p. 09 149 9331, www.sfs.fi, sales@sfs.fi